

Till kommunstyrelsen
KS_W3D3@Trelleborg.se

Bildningsförvaltningens synpunkter på internremiss, Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen - En ny huvudregel (SOU 2023:69)

Kommunstyrelsens kansli har den 31 oktober 2023 erhållit remittering av betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel (SOU 2023:69). Remissvar från Trelleborgs kommun ska ha inkommit till Justitiedepartementet senast den 12 januari 2024.

Kommunstyrelsens kansli har den 7 november 2023 skickat internremiss till bland annat bildningsförvaltningen med begäran om förvaltningens synpunkter. Svar ska senast den 17 november 2023 skickas till kansliet. Ärendet kommer att behandlas av kommunstyrelsen den 20 december 2023.

Bildningsförvaltningen lämnar synpunkter i de delar som berör skolverksamheten, kapitel 8, *En uppgiftsskyldighet avseende kontaktuppgifter* och kapitel 11, *En uppgiftsskyldighet för skolan*.

Bildningsförvaltningens yttrande

Sammanfattning

Bildningsförvaltningen *motsätter* sig uppgiftsskyldighet utan föregående begäran.

Bildningsförvaltningen ställer sig *positiv* till:

- uppgiftsskyldighet på begäran
- uppgiftsskyldighet avseende kontaktuppgifter.

En skyldighet för skolan att lämna uppgifter till Polismyndigheten utan föregående begäran i den omfattning som föreslås riskerar att få oproportionerligt stor påverkan på skolans möjlighet att utföra sitt uppdrag. Skyldigheten riskerar också leda till att elever och vårdnadshavare får minskad tillit till skolan eftersom skolan kan komma att uppfattas som Polismyndighetens förlängda arm.

Bildningsförvaltningen anser att lagstiftad samverkan mellan Polismyndigheten och skola samt sekretessbrytande regler är ett bättre alternativ än uppgiftsskyldighet utan föregående begäran.

Bildningsförvaltningen**E-post** bildningsforvaltningen@trelleborg.se**Webb** www.trelleborg.se**Besöksadress** Henry Dunkers
gata 1**Postadress** Box 79, 231 21
Trelleborg**Telefon** 0410-73 30 00**Fakturaadress**

Box 173, 231 23 Trelleborg

Org.nr 212000-1199

Om uppgiftsskyldighet utan föregående begäran ändå införs bör omfattningen av uppgifter som ska lämnas vara mindre än vad som föreslagits. Det bör i sådant fall också utredas om det kan sekretesskyddas vem som lämnar uppgiften samt om/vilka sanktioner som kan bli aktuella för den som inte uppfyller uppgiftsskyldigheten.

Kapitel som berör skolverksamheten

8 En uppgiftsskyldighet avseende kontaktuppgifter

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen har tagit del av innehållet i ovanstående kapitel och ställer sig positiv till förslaget.

11.4.2 Brottsbekämpningens behov

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen ifrågasätter inte de brottsbekämpande myndigheternas behov av ökad informationsdelning från skolan.

11.4.3 Hur ser skolan på ett utökat uppgiftslämnande?

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen delar huvudmännens, Skolverkets och Skolinspektionens inställning angående ökad informationsdelning från skolan till de brottsbekämpande myndigheterna.

11.4.4 En ny reglering som leder till att mer uppgifter lämnas

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen motsätter sig införandet av en uppgiftsskyldighet för skolan avseende uppgifter som skolan ska lämna utan föregående begäran. Bildningsförvaltningen ställer sig dock positiv till ny reglering, exempelvis lagstadgad samverkan, eller förändring av befintlig reglering, så som sekretessbrytande bestämmelser, för att på annat sätt än genom en uppgiftsskyldighet åstadkomma att mer uppgifter lämnas från skola till brottsbekämpande myndigheter.

11.5 En uppgiftsskyldighet för skolan

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen motsätter sig införandet av en uppgiftsskyldighet för skolan avseende uppgifter som skolan ska lämna utan föregående begäran.

11.5.1 Utgångspunkter

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Se bildningsförvaltningens synpunkter under avsnitt 11.4.4.

11.5.2 Påverkan på skolans uppdrag

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen ställer sig positiv till ökat uppgiftslämnande i sig men anser att påverkan på skolans möjlighet att utföra sitt uppdrag riskerar bli oproportionerligt stor om det ska ske genom en uppgiftsskyldighet utan föregående begäran. En uppgiftsskyldighet riskerar att påverka elever, barn och vårdnadshavares förtroende för och tillit till skolan allt för negativt då det kan uppfattas som att skolan agerar som polisens förlängda arm. Uppgiftsskyldigheten riskerar också att ta så mycket resurser i anspråk att det kan påverka skolans möjlighet att utföra sitt uppdrag negativt.

11.5.3 En ny uppgiftsskyldighet

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen instämmer i de farhågor som framförts av Skolverket och Sveriges kommuner och regioner.

Bildningsförvaltningen anser att sekretessbrytande bestämmelser är att föredra framför en uppgiftsskyldighet. Att lagstifta om samverkan mellan skola och Polismyndigheten kan också övervägas som alternativ till det tvång som en uppgiftsskyldighet på eget initiativ innebär.

11.6.1 Uppgiftsskyldigheten ska omfatta skolväsendet, internationella skolor och öppen fritidsverksamhet ...

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen har inga synpunkter på att skolväsendet, internationella skolor och öppen fritidsverksamhet är de verksamheter som ska öka sin informationsdelning till Polismyndigheten, som påpekats tidigare motsätter sig bildningsförvaltningen att detta ska ske genom en uppgiftsskyldighet utan föregående begäran.

11.6.2 ... samt omfatta alla skolans verksamheter ...

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen har inga synpunkter på att de brottsbekämpande myndigheterna har behov av uppgifter som finns i alla skolans verksamheter. Som

påpekats tidigare motsätter sig bildningsförvaltningen att informationen som finns ska lämnas över utan föregående begäran.

11.6.3 ... och fullgöras av rektor

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen anser att de argument som lagts fram för att lärare inte ska vara uppgiftsskyldiga i stora delar gäller även för rektorer.

Rektorer är redan idag en utsatt grupp med hög arbetsbelastning som riskerar att utsättas för hot och våld. Att i lagen peka ut rektorer som de som på eget initiativ ska lämna uppgifter till Polismyndigheten riskerar att göra dem än mer utsatta. Eftersom rektorns delegationsordning är en offentlig allmän handling kvarstår problematiken även om rektorn delegerar uppgiften vidare. Bildningsförvaltningen motsätter sig uppgiftsskyldighet utan föregående begäran men om en sådan ändå införs bör det utredas om det går att sekretesskydda vem eller vilka som lämnar ut uppgifterna.

Av utredningen framgår inte vilka eventuella sanktioner som kan komma att riktas mot rektorer som inte uppfyller sin uppgiftsskyldighet. Exempelvis har underlåtenhet att göra en orosanmälan till socialtjänsten av Högsta domstolen bedömts kunna utgöra tjänstefel (NJA 2014 s. 910). Eventuella sanktioner bör därför tydliggöras.

11.7 Utlämnande utan föregående begäran

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen motsätter sig utlämnande av uppgift utan föregående begäran.

11.7.2 Uppgifter ska lämnas utan föregående begäran

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Trots att Polismyndigheten har framhåvt att det inte är lämpligt att skolan får en skyldighet att lämna uppgifter om misstankar som rör bagatellartad brottslighet har utredningen föreslagit att uppgiftsskyldigheten inte ska begränsas till viss brottslighet. Det framgår av avsnitt 11.9 på sida 437 att uppgifterna som ska lämnas omfattar inte endast elever eller barn som går på skolan utan även exempelvis personer som vistas i anslutning till skolan. Av samma avsnitt framgår att uppgifter som kan komma att bli aktuella för överlämning är exempelvis närvaro respektive frånvaro eller att nära anhörig misstänks begå brott.

Sammantaget ger detta en bild av en oerhört omfattande uppgiftsskyldighet för skolan. Bildningsförvaltningens uppskattning är att sådana uppgifter som träffas av förslaget kommer till rektors kännedom drygt fem gånger per dag avseende en högstadieskola om ungefär 500 elever. Beaktande den administration som uppgiftslämningen innebär och den intresseavvägning som rektor i varje enskilt fall

ska göra kommer tidsåtgången vara betydande. Bildningsförvaltningen ställer sig frågande till om det är möjligt för en rektor att uppfylla uppgiftsskyldigheten så som förslaget är utformat. Det kan även ifrågasättas om Polismyndigheten har möjlighet att ta om hand och använda all den information som skolan åläggs lämna. Om det ska föreligga en uppgiftsskyldighet utan föregående begäran, vilket bildningsförvaltningen inte anser, bör den begränsas betydligt i jämförelse med förslaget som lagts fram.

11.7.3 Intresseavvägning

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Utredningen kommer fram till att uppgiftsskyldighet är enklare för den enskilda tjänstepersonen att tillämpa än sekretessbrytande bestämmelser, se avsnitt 11.5.3 sida 409. Bildningsförvaltningen bedömer att det kommer vara lika svårt för en rektor att göra en intresseavvägning i varje enskilt fall som att tillämpa bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen. Rektorn behöver vid en intresseavvägning exempelvis kunna avgöra vad som utgör kvalificerad brottslighet. Bildningsförvaltningens uppfattning är att rektorerna kommer behöva stöd av huvudmannen för att göra intresseavvägningarna. Detta kommer att leda till en ökad arbetsbörda även för förvaltningen, med risk för att uppgifter lämnas över till Polismyndigheten senare än önskvärt.

11.8. Utlämnande på begäran

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen ställer sig positiv till en skyldighet att lämna uppgifter på begäran från en brottsbekämpande myndighet.

11.8.1 Intresseavvägning

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Avseende svårigheterna för en rektor att göra intresseavvägning gör bildningsförvaltningen samma bedömning som under punkt 11.7.3.

11.9 Vilka uppgifter kan komma att lämnas ut?

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Som bildningsförvaltningen har beskrivit under punkt 11.7.2 riskerar uppgiftsskyldigheten att bli allt för bred för att det ska vara möjligt för skolan att uppfylla skyldigheten. Bildningsförvaltningen befarar också att uppgiftsskyldigheten blir så omfattande att Polismyndigheten inte kommer att kunna ta om hand och agera utifrån de uppgifter som lämnas.

Övriga avsnitt i kapitel 11

11.1 Inledning

11.2 Skolans reglering och uppdrag

11.3 Informationsdelning från skolan styrs av olika regelverk

11.4 Brottsbekämpningen behöver fler uppgifter från skolan

11.4.1 Brott och rekrytering till kriminalitet sker i skolmiljön

11.5.4 Vissa uppgifter är så skyddsvärda att de är undantagna från uppgiftsskyldigheten

11.6 Vilka ska omfattas av uppgiftsskyldigheten?

11.7.1 Utgångspunkter

11.10 Skyldighetens förhållande till orosanmälan och annan samverkan

11.11 Integritetsfrågor

Bildningsförvaltningens synpunkter:

Bildningsförvaltningen har tagit del av innehållet i ovanstående avsnitt men har inga synpunkter.

Trelleborg 2023-11-_____

.....
Svenjohan Davidsson
Förvaltningschef